

(Minimální) preventivní program 2022/2023

Základní škola, Liberec, Ještědská 354/88, příspěvková organizace

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název: Základní škola, Liberec, Ještědská 354/88, příspěvková organizace
Sídlo: Ještědská 354/88, 460 08 Liberec 8
IČ: 72743212
právní forma: příspěvková organizace
ředitel školy: Mgr. Lukáš Houda
webové stránky: www.zs-jestedska.cz
e-mail: skola@zs-jestedska.cz

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Liberec, Ještědská 354/88, příspěvková organizace se nachází v blízkosti Ještědu v dobře dostupné městské čtvrti Dolní Hanychov. Areál, přestože je umístěn mezi dvěma silnicemi, obklopuje množství zeleně. Součástí areálu je víceúčelové hřiště.

Budova je rozdělena na 2 x 2 pavilony propojené spojovací chodbou. V budově školy se mimo jiné nachází školní jídelna (soukromý subjekt), tělocvična, bazén a sauna. Většina učeben se nachází v patře (na každém patře vždy 4 učebny), některé odborné učebny v přízemí spolu s kabinety učitelů, šatnami a toaletami. Většina tříd I. a II. stupně je na jiných pavilonech, avšak při přecházení do odborných učeben, či tělocvičny se žáci běžně setkávají.

Škola disponuje poměrně dobře vybavenými učebnami. Je však obtížné během dopoledního vyučování nalézt volnou učebnu, neboť většina zároveň slouží jako kmenové třídy. Některé učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi s PC, dataprojektorem a dalším příslušenstvím, ve většině ostatních se nachází PC s TV či promítacím plátnem anebo dataprojektorem.

Školu navštěvují žáci především ze sídliště a ze zástavby rodinných domů (a to i zcela nových) v okolí školy, někteří žáci dojíždí z různých částí Liberce nebo z okolních vesnic. Nedaleko se nachází ubytovna, z níž k nám dochází žáci, kteří na škole obvykle nezůstávají dlouho.

Školu nyní navštěvuje 671 žáků. Výuka probíhá v 1. - 9. ročníku ve 3 paralelních třídách. Většina tříd je početná. Škola je tradičně sportovně zaměřena, v současnosti především na volejbal a florbal. V každém ročníku II. stupně má jedna třída rozšířenou výuku tělesné výchovy (třídy C).

Z hlediska rizikového chování se jeví jako nejrizikovější místa: mimo vyučování především prostor mimo areál školy – tramvajové zastávky a večerka za hospodou U Dubu (prodej alkoholu a tabákových výrobků nezletilým); během vyučování (respektive o přestávkách) jsou to především toalety (v přízemí), venkovní prostor mezi pavilony.

Žáci jsou vzděláváni podle ŠVP „Škola pro život, radost a sport“ a žáci sportovních tříd (6. – 9. ročník) podle ŠVP ZV „Škola pro život, radost a sport“ – rozšířená výuka tělesné výchovy, a právě na tyto oblasti je ve škole kladen důraz. Preventivní témata jsou začleněna do mnoha předmětů na I. i II. stupni. Po vyučování nabízí škola pro žáky 1. - 3. tříd školní družinu, pro žáky celé školy pak širokou nabídku zájmových útvarů, také v rámci Školního klubu, zaměřených převážně sportovně a umělecky. Ve spolupráci se SRPŠ pořádá škola tradiční akce, např. Pochod na Pláně, Výlet za sběr, maškarní ples pro děti i dospělé, Školu zadními vrátky a Dedefest. Všechny tyto mimoškolní aktivity jsou mezi žáky poměrně oblíbené (částečně se také podílí na přípravě těchto akcí) a napomáhají smysluplnějšímu trávení volného času našich žáků. Na přípravě akcí se kromě pedagogů a žáků podílejí také rodiče, které se snažíme zapojovat do života školy.

Mezi základní dokumenty školy patří také Školní řád, ve kterém jsou mj. zapracovány: pravidla pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (tělesného i duševního), opatření k posílení kázně (systém udělování trestů za přestupky proti školnímu řádu) a školní desatero (krátce a jasně shrnuje a vysvětluje nastavení norem, hodnot, které ve škole vyznáváme).

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE (ŠPP)

Poskytuje komplexní poradenské a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. K hlavním cílům ŠPP patří aktivity vedoucí k vylepšení sociálního klimatu školy, především posílení pozitivních vztahů mezi všemi subjekty školy, předcházení všem formám rizikového chování, včasná intervence při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů, spolupráce a komunikace mezi školou a zákonnými zástupci, zkvalitnění péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ad.

Aktivity ŠPP zajišťuje výchovná poradkyně a kariérní poradkyně Mgr. A. Suchomelová, školní metodička prevence Mgr. E. Bednářová, koordinátorka inkluze Mgr. V. Štěpánková, speciální pedagožka K. Ulmonová (reedukace), speciální pedagožka Mgr. J. Marečková a díky OP VVV a výzvě Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ III rovněž školní psycholožka Mgr. D. Fišerová (úvazek 0,5).

Informace o časech a místě konání konzultačních hodin lze nalézt na webu školy (v sekci Nabídka školy – Poradenství) a v papírové formě na nástěnkách ve třídách. Žáci jsou navíc informováni třídními učiteli na začátku školního roku, také rodiče jsou upozorňováni obvykle na prvních třídních schůzkách.

V tomto školním roce se bude preventivní tým opět scházet pravidelně každý týden, schůzek se účastní vedení školy (Mgr. L. Houda, Mgr. L. Pavlů, Mgr. E. Bambuchová), mohou být přizváni zástupci I. stupně - Mgr. P. Pavlíková, Školního klubu - P. Zícha, umožní-li to rozvrh hodin. Snahou je zefektivnit preventivní aktivity a podchytit problémy už v počátku, a to nejen během vyučování, ale i v družině, či školním klubu.

Výchovná poradkyně

- vykonává činnosti poradenské, informační a metodické
- kariérové poradenství: poskytuje informace o školách, přijímacím řízení a přihláškách na střední školy
- zajišťuje skupinové návštěvy žáků školy v informačních poradenských střediscích úřadu práce
- poradenství při problémech se zvládnutím učiva

- shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení, zajišťuje je v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- pomáhá vyhledávat žáky, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost, a pomáhá připravovat návrhy na další péči o tyto žáky
- připravuje podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinuje poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinuje podpůrná opatření u těchto žáků
- spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou)
- předává odborné informace z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy
- poradenství při problémech ve vztazích se spolužáky, s učiteli, ale i s osobními problémy (rodina apod.)
- ve spolupráci s třídními učiteli pomáhá zachycovat varovné signály rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd
- spolupracuje s rodiči problémových žáků, přisídící ve výchovné komisi

Školní metodička prevence

- vykonává činnosti poradenské, informační, metodické a koordinační
- koordinuje tvorbu a kontroluje realizaci preventivního programu školy
- koordinuje a participuje na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších forem rizikového chování
- metodicky vede činnosti učitelů školy v oblasti prevence rizikového chování, zajišťuje a předává odborné informace o této problematice, koordinuje vzdělávání pedagogů školy v této oblasti
- koordinuje spolupráci školy s orgány státní správy a samosprávy, poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými a dalšími zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování
- shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování a zajišťuje je v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- vede a průběžně aktualizuje databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, pedagogicko-psychologické poradny, zdravotnická zařízení, policie, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce, organizace i jednotliví odborníci)
- poskytuje poradenské služby žákům s rizikem či projevy sociálně nežádoucího chování a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťuje péči odpovídajícího odborného pracoviště
- ve spolupráci s třídními učiteli pomáhá zachycovat varovné signály rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd
- poradenství při problémech ve vztazích se spolužáky, s učiteli, ale i s osobními problémy (rodina apod.)
- spolupracuje s rodiči problémových žáků, přisídící ve výchovné komisi

Školní speciální pedagožka

- vykonává činnosti diagnostické, reedukační a intervenční
- vyhledává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- diagnostikuje speciální vzdělávací potřeby žáka (shromažďuje údajů o žákovi, včetně anamnézy osobní a rodinné), analyzuje a vyhodnocuje získané údaje
- vytyčuje hlavní problémy žáka, stanovuje individuální plán podpory v rámci školy a mimo ni (druh, rozsah, frekvenci, trvání intervenčních činností)
- zajišťuje krátkodobé i dlouhodobé individuální práce se žákem (speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, činnosti reedukační, kompenzační, stimulační), či se skupinou žáků
- participuje na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu (v kooperaci s třídním učitelem, učitelem odborného předmětu, s vedením školy, se zákonnými zástupci žáka, se žákem a s ostatními partnery podpůrného týmu uvnitř i vně školy)
- zajišťuje speciální pomůcky a didaktické materiály
- poskytuje speciálně pedagogické poradenské intervence a služby pro žáky, zákonné zástupce a pedagogy školy
- konzultuje s pracovníky specializovaných poradenských a dalších pracovišť
- koordinuje speciálně pedagogické poradenské služby na škole
- metodicky vede pedagogy školy – specifikuje výuky a možnosti žáků dle druhu a stupně zdravotního postižení, návrhy metod a forem práce se žáky, jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
- vedení dokumentace případů a její zajištění v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů

Školní psycholožka

- vykonává činnosti diagnostické, terapeutické, konzultační, poradenské a intervenční
- diagnostikuje při vzdělávacích, výchovných a osobních problémech žáka
- individuálně pracuje se žáky v osobních problémech
- zajišťuje krizovou intervenci pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce
- konzultuje se zákonnými zástupci, členy pedagogického sboru
- zjišťuje sociální klima ve třídě
- pracuje se třídou/ skupinou, podporuje spolupráci třídního učitele a třídy
- koordinuje poradenské služby mimo školu a spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními
- metodicky vede pedagogy školy
- vede dokumentaci případů a zajišťuje ji v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů

Školní koordinátor inkluze

- vykonává činnosti poradenské, metodické a koordinační
- koordinuje individuální vzdělávací plány pro děti z I. stupně s potřebou podpůrných opatření
- vyhledává žáky s potřebou podpory, pomáhá při stanovování měřitelných a objektivních cílů pro jednotlivé žáky
- koordinuje pedagogy z I. stupně v péči o žáky se SVP
- předává odborné informace z oblasti inkluze na ZŠ a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy

Důležitou roli hrají **třídní učitelé**, kteří shromažďují informace o žácích (osobnostní zvláštnosti, rodinné zázemí), mají přehled o vztazích ve třídě a podporují rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky, jsou garantem spolupráce mezi školou a zákonnými zástupci žáků třídy.

V nejzávažnějších případech, či při dlouhotrvajících problémech, které se nepodařilo vyřešit jiným vhodným způsobem, může být ředitelem školy svolána výchovná komise, které se účastní obvykle min. 2 členové preventivního týmu, zástupce vedení školy a třídní učitel, přizváni mohou být také zástupci OSPOD či Policie ČR (dle typu a závažnosti problému).

VNITŘNÍ INFORMAČNÍ ZDROJE

Pedagogové školy mohou využít pro přípravu třídnických hodin, pro zařazení preventivních témat do svých hodin či pro rozšíření svých znalostí z oboru rizikového chování a prevence odbornou a metodickou literaturu, videotéku a odkazy na on-line filmotéku, dokumenty apod.

Veškerá dokumentace týkající se RCH je přístupná pedagogům školy přes jejich účty na Google disku, případně v papírové formě ve společné sborovně.

Rodičům jsou předávány všechny důležité informace prostřednictvím žakovských deníků, informačních letáků, na třídních schůzkách, e-mailem či telefonicky. Rodiče mají možnost telefonicky a e-mailem kontaktovat kteréhokoliv pracovníka školy (seznam kontaktů je na webových stránkách školy v sekci Zaměstnanci školy, nejdůležitější kontakty jsou uvedeny v žakovském deníku), případně si mohou domluvit schůzku v době konzultačních hodin. Žáci jsou informováni svými třídními učiteli, důležité informace jsou zapsány do žakovského deníku, vyvěšovány na nástěnky ve třídách a na webové stránky školy. Žáci se mohou kdykoliv osobně či e-mailem obrátit na kteréhokoliv pedagoga či člena školního poradenského pracoviště. Kontakty na jednotlivé členy jsou zveřejněny na nástěnkách ve všech třídách.

Informativní nástěnky jsou umístěny u kabinetu přírodopisu, stěžejní informace jsou umístěny na nástěnkách před hlavním vchodem, ve vstupním vestibulu školy či v propojovací chodbě mezi pavilony, v elektronické podobě pak na webových stránkách školy.

VNĚJŠÍ INFORMAČNÍ ZDROJE

Tvoří širší podpůrnou síť institucí, odborníků, informací a služeb, které pomáhají připravit, stabilizovat a rozvíjet minimální preventivní program. Seznam nejdůležitějších viz Příloha č. 2. S kontakty poradí členové školního poradenského pracoviště.

ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE PRO STANOVENÍ CÍLŮ MPP

Žáci mají možnost se obrátit se svým problémem na jakéhokoliv pedagoga či vychovatele ve škole, buď přímo, nebo prostřednictvím e-mailových kontaktů uvedených na webových stránkách školy, případně anonymně pomocí schránky důvěry (umístěny na přístupném místě, jedna na I. stupni, druhá na II. stupni). S žáky o všech tématech otevřeně hovoříme, přihlížíme k jejich názorům a snažíme se vytvářet takovou atmosféru, aby se žáci bez jakýchkoliv ostychů a strachu se svými obavami nebo problémy svěřili.

Nejčastěji si stěžují na vztahy ve třídě (neschopnost dohodnout se, pojmenovat problém, pomluvy, ostrakismus), ničení osobních věcí spolužáky, hluk ve třídě, neprospěch v učení, mnozí také na obtížnou rodinnou situaci. Stále narůstá počet případů souvisejících s problémovou komunikací v kyberprostoru (pomlouvání, sdílení nevhodných obsahů, nabourávání se do cizích účtů, vyčleňování z chatovacích skupin atd.) a různé psychické problémy – úzkosti, nezvládání běžných nároků (např. vystupování před třídou), sebepoškozování, pokusy o sebevraždu apod.

Z diskuzí a rozhovorů v rámci třídních schůzek anebo z konzultačních hodin vyplývá, že zákonní zástupci nejčastěji se svými dětmi řeší problémy týkající se chování žáků vůči sobě (ve škole, ve volném čase, především na sociálních sítích) a prospěch; méně pak spolu hovoří o jiných tématech z oblasti RCH. Na tato témata obvykle hovoří, až když se jich samotných nebo někoho z blízkého okolí týkají. V případě, že dítě prochází nějakým kritickým obdobím, řeší psychické problémy apod., obracejí se zákonní zástupci na třídní učitele nebo rovnou na členy poradenského pracoviště, případně řeší situaci konzultací s odborníky mimo školu (např. PPP, psychologové atd.).

V tomto školním roce přibýlo situací, kdy nespokojení zákonní zástupce řešili situaci velmi nestandardně, obracejí se přímo na ředitele školy, aniž by situaci (např. vztahy ve třídě) nejprve konzultovali s pedagogy, kterých se to týká. Setkali jsme se i s případy, kdy se zákonní zástupci uchýlovali také k výhrůzkám, nebo se obraceli se svou stížností rovnou na ČŠI, či zřizovatele. Takové situace se vždy stávaly, ale ne v takové míře a v případech vcelku běžných situací, které se ve škole stávají a lze je snadno vyřešit na společné schůzce.

Většina učitelů má zájem se vzdělávat v oblasti prevence rizikového chování, protože cítí nedostatky ve vědomostech v tomto oboru, upřednostňují vzdělávací semináře před samostudiem, vedení jejich zájem vítá a vychází jim vstříc.

VYHODNOCENÍ MPP 2021/2022

Ve školním roce 2021/2022 jsme se zaměřili především na vztahy ve třídě a na vyladování žáků. Posloužily k tomu jednak harmonizační aktivity na začátku školního roku (mezi nimi se osvědčila nabídka venkovní aktivity vedené členy ŠPP) a třídnické hodiny v průběhu školního roku. Mnoho pedagogů ve svých předmětech zařazovalo kooperativní metody práce, aby co nejvíce podpořili sžívání třídních kolektivů. Metody se mnohým zalíbily a hodlají je

používat i v příštím školním roce. Do třídnických hodin i hodin občanské výchovy někteří vyučující nově zařazují aktivity týkající se duševního zdraví, psychické pohody, relaxace apod.

S jednotlivými žáky, jejich rodiči, či celými kolektivy pracovali členové školního poradenského pracoviště (zejména školní psychologka a školní speciální pedagožka) ve spolupráci s třídními učiteli a vedením školy. Členové ŠPP se pravidelně scházeli a debatovali o aktuálních i déle trvajících problematických situacích, navrhovali řešení a vyhodnocovali nastavená opatření.

Řešili jsme různé formy RCH. V třídních kolektivech se objevovaly problémy především s komunikací (žáci neumějí řešit své problémy, pojmenovat je), některé třídy jsou sociálně nezralé (především 5. a 6. ročníky) a mají problém s hranicemi a dodržováním pravidel. V některých třídách, v nichž se loni nebo letos objevily problémové situace, probíhaly intervenční hodiny vedené školním speciální pedagožkou, či školní psychologkou. Objevily se také specifické problémy postcovidové doby, se kterými jsme se museli opět vyrovnávat - mnozí žáci trpí psychickými obtížemi, jsou úzkostní, nezvládají běžné nároky, musejí vyhledávat odbornou pomoc, někteří jsou i medikováni. Častěji řešíme sebepoškozování, objevily se i pokusy o sebevraždu. Řešili jsme i případy užívání elektronických cigaret, tabáku a alkoholu, záškoláctví, rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality, rizikové chování v kyberprostoru, slovní útoky na pedagogy i případy fyzického a psychického ubližování. Mnohem více než v loňských letech jsme také zaznamenali porušování školního pravidla o neužívání mobilních telefonů během výuky (tedy i přestávek) a hlavně záměrné ničení školního majetku – lavic, židlí, tabulí, dveří ad.

Potýkaly jsme se také s vyčerpáním pedagogů, hůře se vyrovnávali s neočekávanými situacemi (kombinovaná distanční a prezenční výuka, velká nemocnost kolegů, válka na Ukrajině, přijetí ukrajinských žáků ad.), bylo nutné je více podporovat a motivovat.

Speciální pedagožka provedla náslechy v 1. třídách a sociometrii ve všech třídách 5. ročníku, dále v některých dalších třídách, kde se objevily problémové jevy (nejčastěji problémy ve vztazích mezi žáky). Uskutečnily se dvojce společné schůzky členů ŠPP, třídních učitelů a vyučujících jednotlivých tříd. Všechny zúčastněné strany tak získaly komplexnější informace o jednotlivých třídách i žácích.

Opět jsme využili funkce zastupujících TU pro jednotlivé ročníky II. stupně (v případě nepřítomnosti TU přebírají část jejich povinností - informovat třídu, pracovat s ní a doprovázet na akce apod.). Pro začínající TU máme připraveny mentory a zpracovanou metodickou příručku, stejně tak pro nově příchozí pedagogy i vychovatele.

Díky epidemiologické situaci bylo možné navázat na osvědčení aktivity z předešlých let. Ukázalo se však, že je potřeba aktivitu uvádět jako zcela nové - mnozí žáci i pedagogové pozapomněli na jejich cíl, stanovená pravidla ad., to zpočátku komplikovalo jejich uvedení. Proběhly tripartitní třídní schůzky a některé akce pro rodiče a žáky - Škola zadními vrátky, Dedefest, Školička sovy Matyldy, besedy pro rodiče budoucích prvňáků a pro rodiče devátáků informační schůzka k přijímacímu řízení. Všechny třídy 3. – 9. ročníků se zúčastnily minimálně jednoho komplexního programu primární prevence organizace Maják o.p.s., probíhaly rovněž harmonizační a třídnické hodiny, 9. třídy absolvovaly exkurzy a program v Osvětimi. Znovu jsme spustili projekt Patron, při němž devátáci přebírají patronát nad konkrétními prvňáčky, v průběhu roku se pravidelně setkávají a podporují.

Celkově se podařilo naplňovat dlouhodobé i většinu krátkodobých cílů.

CÍLE MPP

A) DLOUHODOBÉ

Chceme, aby škola byla místem, kde se dítě sžívá s kolektivem, navazuje přátelství, učí se vycházet s lidmi, ctít autoritu a vážit si sám sebe. Zároveň bychom chtěli, aby se také rodiče obraceli na školu s důvěrou a aby se spolupráce školy se zákonnými zástupci nadále prohlubovala.

Škola usiluje o to, aby žáci během povinné školní docházky získali kvalitní základy moderního, všeobecného vzdělání. Zároveň jim chceme poskytnout ucelený náhled na svět a na jejich místo v něm. Kromě vzdělávání v daných vzdělávacích oblastech proto program myslí na vzdělávání v oblasti etické výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu a duševnímu zdraví, výchovy ke sportu a ochrany životního prostředí. Považujeme za nutné vést žáky ke schopnosti

a estetického prožitku i k zájmu o věci veřejné.

Osobní příklad každého učitele zvlášť a pedagogického sboru jako celku považujeme za důležitý výchovný prostředek.

B) KRÁTKODOBÉ

I pro letošní rok jsme se rozhodli zaměřit na *vztahy ve třídě*. Tomu bude věnován především první týden v září a následné harmonizační aktivity během třídnických hodin. Pedagogové budou nadále ve svých předmětech zařazovat kooperativní metody práce, aby co nejvíce podpořili sžívání třídních kolektivů. Dále budou podporovat správnou komunikaci mezi žáky, pojmenovávání problémů a hledání správného způsobu jejich řešení. Velkým tématem bude také duševní zdraví, relaxace apod. Vzhledem ke změně ŠVP související se zaváděním změn ve výuce ICT došlo k zařazení nově koncipovaného předmětu, který se kromě výstupů výchovy ke zdraví bude věnovat také výstupům ze sociální a osobnostní výchovy a etické výchovy. Přednostně byl tento předmět dán do úvazku TU, aby v nich měli prostor pracovat se třídou.

Budeme pracovat na *zlepšení školního klimatu, respektive pocitu sounáležitosti a hrdosti na naši školu*. Zařadíme několik tematických dní, kterých se zúčastní všichni pedagogové i žáci, budou pojety humorně, měly by však žáky také obohatit o nové znalosti a dovednosti. Zaměříme se také na *zlepšení vztahu žáků k samotnému prostředí školy* (vybavení apod.) tím, že část odpovědnosti přeneseme na ně samotné. Chceme tím předejít ničení školního majetku.

Ve vybraných třídách, ve kterých se vyskytlo v loňském roce nejvíce problémových situací, budou probíhat intervenční hodiny, a to pravidelně po dobu několika týdnů. Průběžně budou vyhodnocována nastavená pravidla a výsledky práce s těmito třídními kolektivy.

Pro usnadnění adaptace ukrajinských žáků budou na škole působit 2 asistentky ukrajinské národnosti, které loni s dětmi pracovaly v rámci adaptační skupiny.

Budeme pokračovat v *tripartitních třídních schůzkách, akcích pro rodiče a žáky*, které se osvědčily, rodičům budoucích prvňáků nabídneme besedy (témata související s nástupem dětí do školy) a pro rodiče devátáků plánujeme již tradiční informační schůzku k přijímacímu řízení.

Budou pokračovat pravidelné schůzky třídních učitelů jednotlivých ročníků, kromě vztahů ve třídě se schůzky zaměřují i na jednotlivé žáky a jejich pokroky, úspěchy i problémy.

Speciální pedagožky budou opět provádět náslechy v 1. třídách, což slouží jednak k podchycení žáků, u kterých by se mohly vyskytnout poruchy učení, zároveň také jako preventivní aktivita, která může odhalit vztahové problémy ve třídách. V plánu je rovněž screening čtenářství v 1. třídách a sociometrie v 5. a 6. třídách, zvažujeme v 8. - 9. ročnících. Jedna ze speciálních pedagožek se bude věnovat převážně reedukacím.

Budeme udržovat užší spolupráci s rodiči, maximálně využijeme potenciálu rodičů pro chod školy.

Nadále budeme pracovat s problémovými žáky a jejich rodiči, zaměříme se hlavně na spolupráci s ochotnými rodiči.

Nadále využijeme zastupující TU pro jednotlivé ročníky II. stupně, mentory pro začínající pedagogy a metodické příručky, které shrnují nejzákladnější informace pro nově začínající TU.

Z hlediska bezpečnosti žáků při pohybu ve školních prostorech během přestávek budeme opět apelovat na důsledné dodržování školního řádu, pedagogové budou jednotně postihovat kázeňské přestupky, rovněž budou častěji kontrolovat místa, která označili jako riziková, tj. WC, chodby, vstupní prostory do školy a jídelny a některá místa na pozemku školy, kam mají žáci přístup o přestávkách. Zároveň bychom žákům chtěli nabídnout pestřejší možnosti trávení přestávek – sportovní aktivity, společenské hry i relaxační zónu.

Upravíme školní řád, přesněji část o užívání tabákových výrobků (rozšíříme je o užívání elektronických cigaret a nikotinových sáček) a digitálních technologií.

ŠMP vyplní Výkaz preventivních aktivit za minulý školní rok, ve spolupráci s předmětovými komisemi aktualizuje Přílohu MPP č. 6: Začlenění témat primární prevence do švp školy dle tématu a ročníku.

Budeme motivovat pedagogy k dalšímu vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování. Mimo jiné dokoupením nových odborných publikací do učitelské knihovny.

Školní poradenské pracoviště se bude scházet pravidelně, vždy v pondělí.

HARMONOGRAM AKTIVIT PRIMÁRNÍ PREVENCE 2022/2023

PRO ŽÁKY

a) nespecifická primární prevence

- soubor pravidel zajišťující vyšší standard bezpečnosti ve vztahu k rizikovému chování: Školní řád (pravidla pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví tělesného i duševního, opatření k posílení kázně a školní desatero, které krátce a jasně shrnuje a vysvětluje nastavení hodnot, norem, které ve škole vyznáváme)

- nabídka volnočasových aktivit (viz Příloha k MPP č. 3)

- II. stupeň možnost zapojit se do motivační soutěže o zisk kreditů a žolíků, a to za vědomostní i sportovní soutěže, sběr papíru, práci pro třídu, pomoc učitelům nad rámec svých povinností

- akce pořádané školou pro rodiče a jejich děti (umožní-li to současná situace):

Keramická dílna (vánoční, velikonoční)

Vánoční a velikonoční dílničky (pro šikovné ručičky)

Dedefest - hudební festival

Tajný výlet

- akce pořádané školou a dětmi pro rodiče a spolužáky (umožní-li to současná situace):

Škola zadními vrátky (přehlídka a prodej žákovských výtvorů, ukázky výukových hodin, divadelní, hudební a další představení žáků, prodej kulinářských výrobků maminek)

- třídní výlety (září, květen - červen), sportovní akce a kurzy, kulturní pořady a programy, vědomostní soutěže, olympiády - vše dle možností a aktuálních hygienických opatření.

b) specifická primární prevence

• všeobecná

- začlenění témat primární prevence do ŠVP školy (viz Příloha k MPP č. 6)

- všechny třídy - harmonizační dny 2. a 5. 9. 2022, harmonizační hodiny dle potřeby, pravidelné 1x za 2 měsíce

- akreditované komplexní preventivní programy společnosti Maják, o.p.s.:

4. ABC - Alkohol a kouření, Jsme parta

5. ABC - Jsem originál, Bezpečně online

6. ABC - Závislosti, Čas změny

7. ABC - Krása, Návykové látky

8. ABC - Na netu, Sexualita

9. ABC - Rizikové sexuální chování, Za hranou

- tematické semináře společnosti Maják, o.p.s.:

3. ABC – Buď kamarád, Já a internet

- jednorázové programy, akce, besedy (umožní-li to současná situace):

4. – 8. ročníky: dopravní soutěž mladých cyklistů

9. ABC - veletrh vzdělávání Educa, Úřad práce, exkurze do památníku a muzea Terezína

různé třídy: Filmový festival o bezpráví Jeden svět na školách - Člověk v tísni

- další:

1. třídy - Do školy i do přírody bezpečně - kufřík od LK

4. ABC - dopravní výchova na Dopravním hřišti

- selektivní
- intervenční třídnické hodiny v problematických kolektivech (posilování pozitivních vztahů ve třídě, spolupráce apod.) - třídy vytipované na konci min. školního roku, třídy se změnou třídního učitele či třídy dle aktuální situace

- indikovaná

- náplň práce speciálního školního pedagoga a školního psychologa dle zakázek od zákonných zástupců atd.

PRO PEDAGOGY

- metodické vedení v oblasti prevence rizikového chování, předávání odborných informací o této problematice, přístup k dokumentaci školy týkající se této oblasti
- dostupnost odborné literatury, pomůcek, metodických listů, dotazníků
- vzdělávání pedagogů školy v oblasti prevence rizikového chování (snaha postupně přecházet od individuálního vzdělávání pedagogů k pořádání akcí pro celý pedagogický tým školy)

PRO ZÁKONNÉ ZÁSTUPCE

Informační servis:

- pravidelné schůzky vedení školy se SRPŠ, pravidelné schůzky Rady školy
- třídní schůzky - prezenční třídní schůzky na začátku září a v dubnu, v průběhu listopadu a v květnu tripartitní schůzky
- předávání všech důležitých informací prostřednictvím žákovských deníků, informačních letáků, e-mailem, telefonicky, na webových stránkách školy, nástěnky ve škole - vstupní hala
- konzultační hodiny s pedagogy

Aktivní formy spolupráce se zákonnými zástupci:

- třídní učitelé v kontaktu se zákonnými zástupci
- dostupnost Školního poradenského pracoviště

- akce pořádané školou pro rodiče a jejich děti:

Keramická dílna (vánoční, velikonoční)

Vánoční a velikonoční dílničky (pro šikovné ručičky)

Dedefest - hudební festival

- akce pořádané školou a rodiči pro děti, rodiče a pedagogy: -

- akce pořádané školou a dětmi pro rodiče a spolužáky

Škola zadními vrátky

Odborná pomoc rodičům:

- konzultační hodiny s pedagogy a členy Školního poradenského pracoviště

- besedy s rodiči budoucích prvňáků (přechod z MŠ do ZŠ)

- informativní schůzka pro rodiče žáků 9. ročníku (Volba povolání)

Vypracovala: Mgr. Eva Bednářová, školní metodik prevence - srpen/září 2022 ve spolupráci se členy Školního poradenského pracoviště

Schválil: Mgr. Lukáš Houda,

Vyučující seznámeni na pedagogické radě konané dne: 1. 9. 2022

Přílohy MPP

Příloha MPP č. 1: Legislativní normy a podklady týkající se PP RCH

Příloha MPP č. 2: Vnější zdroje - Organizace a služby poskytujících odbornou pomoc

Příloha MPP č. 3: Volnočasové aktivity ve škole a mimo školu

Příloha MPP č. 4: Výkaz preventivních aktivit za loňský školní rok

Příloha MPP č. 5: Seznam odborné literatury, her a filmotéky k tématu primární prevence, rizikové chování atd.

Příloha MPP č. 6: Začlenění témat primární prevence do ŠVP školy dle tématu a ročníku

Příloha MPP č. 7: Krizový plán školy - šikana

Příloha MPP č. 8: Krizový plán školy - rch v kyberprostoru žák vůči žákovi

Příloha MPP č. 9: Krizový plán školy - rch v kyberprostoru žák vůči učiteli/škole

Příloha MPP č. 10: Krizový plán školy - nález použité injekční jehly/stříkačky, poranění o ni

Příloha MPP č. 11: Krizový plán - intoxikace žáka

Příloha MPP č. 12: Krizový plán – žák ohrožuje sebe, nebo své okolí